

کشورگشایان بی رحم

- ۱- در زمان خوارزمشاهیان، در شرق ایران و شمال چین، سرزمینی به نام مغولستان وجود داشت.
- ۲- مغولستان سرزمینی با آب و هوای سرد و خشک بود و قبایل مغول با کمبود غذا رو به رو بودند. آن ها قبایل بیابان گرد بودند و زندگی خود را بیش تر از غارت کاروان ها یا هجوم به سرزمین های دیگر می گذراندند.
- ۳- در زمان سلطان محمد خوارزمشاه، چنگیزخان حاکم مغولستان بود.
- ۴- چنگیزخان مردی بسیار بی رحم و خشن بود.
- ۵- چنگیزخان ابتدا به چین حمله کرد؛ اموال مردم را غارت کرد و ساکنان شهرها را کشت. سپس چند نفر بازرگان را برای تجارت به ایران فرستاد.
- ۶- بازرگانان چنگیزخان وقتی به شهر اُترار رسیدند، حاکم آن شهر، آن ها را دستگیر کرد و به سلطان محمد خوارزمشاه خبر داد که این افراد برای جاسوسی آمده اند و بهتر است کشته شوند. حاکم شهر بازرگانان را کشت و اموال آنان را تصاحب کرد و چنگیزخان به دنبال شنیدن این خبر به ایران لشکرکشی کرد. در این زمان حکومت ایران ضعیف شده بود و در همه جا اختلاف و هرج و مرج بود.
- ۷- وقتی مغول ها به ایران حمله کردند، سلطان محمد خوارزمشاه به جای ایستادن در مقابل دشمن، پا به فرار گذاشت.
- ۸- از جمله کسانی که در مقابل مغول ها ایستادگی کرد، سلطان جلال الدّین خوارزمشاه، پسر سلطان محمد بود.
او در چند جنگ، مغول ها را شکست داد اما سرانجام از چنگیزخان شکست خورد.
- ۹- حمله ی مغول ها از وحشیانه ترین و زیان بارترین حمله ها در تاریخ ایران بوده است.
- ۱۰- مغول ها بسیاری از کتابخانه ها را سوزانندند و آثار هنری را از بین بردند.
- ۱۱- مردم مسلمان ایران حکومت مغول ها را نمی پذیرفتند؛ به همین دلیل، در بعضی از شهرها و روستاهای ایران، قیام هایی بر ضد حاکمان مغول صورت گرفت.
- ۱۲- چهل سال بعد از حمله ی چنگیز، هلاکوخان، نوه ی او با سپاهی بزرگ به ایران حمله کرد.
- ۱۳- هلاکو به بغداد نیز لشکر کشید و آخرین خلیفه ی عباسی را به قتل رساند و به این ترتیب، حکومت عباسیان را برانداخت.

۱۴- هلاکو پس از فتح ایران، مراغه را پایتخت خود قرار داد و حکومتی را تأسیس کرد که به حکومت ایلخانان شهرت یافت.

۱۵- تیمور فرماندهی بی رحم بود که حدود ۱۶۰ سال پس از حمله‌ی چنگیز، توانست به تدریج بر مأوراء النّهْر حاکم شود. او ادعا می‌کرد از بستگان چنگیز است.

۱۶- تیمور با سپاهیانش به ایران حمله کرد. در بی‌این حمله، حکومت‌های محلی ایران از بین رفتند و دوباره بیش‌تر شهرها و روستاهای کشور ما ویران شدند.